

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

4. nedeľa pôstna: Ježiš chlieb života (31. 3. 2019 Levice)

J 6, 22 – 36

Na druhý deň zástup, stojaci na druhej strane mora videl, že tam nebolo inej lode, len jedna, na ktorú vstúpili učeníci a že Ježiš nevstúpil na loď s učeníkmi, ale učeníci odišli sami. Prišli však lodičky z Tiberiady blízko miesta, kde jedli chlieb, keď dobrorečil Pánu Bohu. Keď teda zástup videl, že tam Ježiš nie je, ani jeho učeníci, vstúpil na loďky a prišli do Kafarnaumu hľadajúc Ježiša. Keď ho našli na druhej strane mora, povedali Mu: Majstre, kedy si sa sem dostal? Ježiš im odpovedal: Veru, veru, hovorím vám: Nehľadáte ma preto, že ste videli znamenia, ale že ste jedli z chlebov a nasýtili ste sa. Usilujte sa nie o pominuteľný pokrm, ktorý bude pre večný život, ktorý vám Syn človeka dá, lebo ten potvrdil Boh Otec. Povedali Mu teda: Čo robiť, aby sme konali skutky Božie? Ježiš im odpovedal: Skutkom Božím je veriť v Toho, ktorého On poslal. Povedali Mu: Aké znamenie ukážeš, aby sme videli a verili Ti? Čo Ty robíš? Naši otcovia jedli mannu na púšti, ako je napísané: Chlieb z neba dal im jesť. Ježiš im povedal: Veru, veru, vám hovorím: Nie Mojžiš dal vám pravý chlieb z neba, lebo to je chlieb Boží, ktorý zostupuje z neba a dáva svetu život. Povedali mu na to: Pane, dávaj nám vždy tento chlieb. Riekol im Ježiš: Ja som chlieb života, kto prichádza ku mne, nikdy nebude lačniieť a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť. Ale povedal som vám: Aj ste ma videli a neveríte. Všetko čo mi dáva Otec, príde ku mne a kto prichádza ku mne, nevyhodím ho von.

Bratia a sestry

Dnešná nedeľa nám predstavuje Pána Ježiša Krista, ako chlieb života. V dnešnom evanjeliu, ktoré sme počuli z pred oltára, sme vnímali ten obrovský zázrak, ktorý Pán Ježiš urobil. Početný zástup, ktorý bol hladný, zázračne nasýtil. Boží Syn zobral 5 jačmenných chlebov a dve rybičky. Modlil sa a dával ho jesť všetkým okolo seba. Nachádzalo sa tam v tej chvíli približne 5 000 mužov. Okrem nich tam boli určite aj ženy a deti, preto ten zástup mohol mať pokojne až do 20 000 ľudí. Všetci boli zázračne nasýtení. Dokonca potom keď pozbierali odrobinky po jedle, nazbierali dvanásť plných košov.

Stalo sa vtedy niečo, čo nikto nečakal. Pán Ježiš z mála urobil veľa. Potraviny zázračne rozmnožil a nasýtil hladných ľudí. Toto urobiť nie je v moci žiadneho človeka, ale my vieme, že Pán Ježiš je Božím Synom. Skrátka bol to dôkaz toho, že je tým zaslúbeným Mesiášom – Spasiteľom, ktorého príchod predpovedali starozmluvní proroci. Ľudia, ktorí túto udalosť zažili, hovorili: *Je to naozaj prorok, ktorý mal prísť na svet (J 6, 14).*

Na tomto mieste by sme bratia a sestry mohli skončiť. Mohli by sme zavrieť Bibliu a povedať si, ako Pán Ježiš priviedol prostredníctvom svojho zázraku veľa ľudí k sebe. Teraz to museli pochopiť, prijať evanjelium a stať sa Jeho nasledovníkmi. Takto by to asi malo byť. Ale v kázňovom texte, ktorý je pokračovaním evanjelia, ktoré sme počuli pred oltárom, sme čítali niečo iné.

Na druhý deň mnohí z tohto zástupu hľadali Pána Ježiša. Mohli by sme si myslieť, že majú úprimnú túžbu v tom, aby počuli niečo z jeho mocných slov. Pretože to zázračné nasýtenie zástupu 5 000 ľudí nasledovalo až po tom, ako im Pán Ježiš celý deň kázal slovo Božie a učil ich ceste evanjelia, ceste viery. Preto ako keby teraz opäť títo ľudia túžili po pokračovaní, preto Ho mnohí hľadali. Keď sa nakoniec k Nemu dostali, Pán Ježiš im povedal: *Veru, veru, hovorím vám: Nehľadáte ma preto, že ste videli znamenia, ale že ste jedli z chlebov a nasýtili ste sa. Usilujte sa nie o pominuteľný pokrm, ale o pokrm, ktorý bude pre večný život, ktorý vám Syn človeka dá, lebo ten potvrdil Boh Otec (26 – 27 v.).*

Tá skutočná príčina, prečo Pána Ježiša mnohí zo zástupu hľadali, bola ich povrchná túžba po jedle. Im nešlo o to, aby pochopili učenie Ježiša Krista. Nešlo im ani o to, aby zase počuli niečo z Jeho rečí evanjelia, ktorými ich predtým vyučoval. Veľmi ich nezaujímala ani skutočnosť, že by ich Božie slovo mohlo posunúť bližšie ku samotnému Bohu a týmto spôsobom by ich život bol premieňaný Božou láskou. Im vôbec nešlo o nejaké duchovné prejavy. Oni chceli vidieť zázrak. Skrátka Ježiš bol pre nich niečo ako veľký kúzelník a keď zažili jeden zázrak, chceli zažiť aj druhý, alebo možno aj tretí.

Preto Mu títo ľudia hovoria: *Aké znamenie nám ukážeš, aby sme videli a verili Ti? Čo Ty robíš? Naši otcovia jedli mannu na púšti, ako je napísané: Chlieb z neba dal im jesť (31. v.).* Izraelci mysleli na dávne nasýtenie izraelského národa mannou, ktorou ich Hospodin sýtil počas ich 40 ročného putovania po púšti. Zameriavali sa na Mojžiša, akoby on bol darcom manny. Ale to nebola pravda, Mojžiš tento ľud viedol cez púšť, ale samotnú mannu im daroval Hospodin. Cieľom Pána Ježiša však bolo nebo, budúcnosť v Božej prítomnosti. Aj zázrak nasýtenia zástupov pozemským chlebom ukazoval priamo na nebo. Preto sa snažil obrátiť pozornosť svojich poslucháčov iným smerom a povedal im: *Veru, veru vám hovorím: Nie Mojžiš dal Vám chlieb z neba, ale môj Otec dáva vám pravý chlieb Boží, ktorí zostupuje z neba a dáva svetu život.... Ja som chlieb života, kto prichádza ku mne, nikdy nebude lačniť a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť (32 – 35).*

Na základe prečítaných veršov evanjelia sa môžeme pozastaviť nad skutočnosťou, ako to títo ľudia stále nechápali. Veď pre nás je to všetko jasné. Poznáme tieto príbehy, možno niektorí už od detstva. Veď prečo boli tí Izraelci takí nerozumní?

Dr. Martin Luther prízvukuje, že všetko čo bolo v Písme svätom napísané, zachytené a napísané bolo pre naše poučenie. Tento zástup ľudí, ktorý nechcel prijať evanjelium, ale chcel vidieť iba zázraky, je nám možno bližší, ako by sa na prvý pohľad zdalo. To neboli neveriaci ľudia, to všetko boli nábožensky založení ľudia. Každú sobotu chodievali do svojich synagóg. Svoje deti dávali na vyučovanie, aby mohli absolvovať sviatok Bar micva, niečo podobné, ako naša konfirmácia. Odvtedy boli považovaní za dospelých členov miestnych synagóg. Títo ľudia dokázali spamäti recitovať Boží zákon. Poznali mnohé biblické pasáže o Mesiášovi. Celé rodiny chodievali spolu do svojich synagóg, to boli predsa nábožensky založení ľudia. Tak prečo nerozumeli Božiemu slovu? Prečo nemali k jeho podstate blízko, aj keď celý ich život sa krútil okolo viery v Hospodina? Pretože nemali v srdci živú vieru v Božieho Syna, Pána Ježiša Krista. Veď On sám povedal, že toho, kto príde k nemu, nevyhodí von. Tento zástup mal iba svoju náboženskú tradíciu, ale podstatu nepoznal a nerozumel jej. Všetko v ich živote sa sústredilo na mechanické odriekanie Božieho slova a vykonávanie náboženských rituálov. Lenže to nie je viera. Môže to byť jej prejav, ale u väčšiny to ani prejav viery nebol.

Dnes bratia a sestry – pozerajúc sa na tento dav ľudí, ktorý nechcel rozumieť Božím veciam, musíme klásť sami sebe určité otázky: Aké je moje náboženstvo? Je povrchné, alebo vnútorné? Idem na veci viery podľa určitého zvyku, alebo srdcom? Vykonávam náboženské obrady a konám kresťanské skutky preto, že sa to patrí? Dávam milodary a pomáham ľuďom preto, že sa to odo mňa vyžaduje, alebo preto, že to tak cítim v srdci? Preto, že ma takto vedie životom Boží Syn? Mám v srdci živú vieru, alebo iba povrchné náboženstvo? Prečo som práve dnes prišiel do chrámu Božieho? Pretože je nedeľa a akosi to k nej patrí? Preto, že tu chcem niečo s Ježišom Kristom vnútorne prežiť, čo ma posunie ďalej a hlbšie v mojej viere? Prečo dnes vlastne hľadám Ježiša?

Často sa hovorí, že byť kresťanom znamená troje: Byť slušným človekom, prijímať sviatosti a pomáhať blížnym, hlavne prispievať milodarmi na chod cirkvi. Podľa toho sa za nábožného človeka pokladá ten, kto je vo svojom konaní čestný, spravodlivý, chodí do kostola a pristupuje k sviatosti Večere Pánovej. Ale človek môže robiť navonok všetky tieto veci a predsa mu môže v srdci chýbať pravá a živá viera, ktorá sa vinie k Božiemu Synovi. Presne ako ten izraelský národ, ktorý konal všetky náboženské skutky, ale nerozumel podstate evanjelia.

Brat farár Otto Vízner, prenasledovaný komunistickým režimom povedal: „Vierovyznanie samé o sebe je mŕtva litera, dokument doby a viery otcov. Vierovyznanie ožije len vtedy, keď sa zmocní života a skutkov tých, čo sa k nemu priznávajú“.

Na tom zástupe ľudí, ktorí hľadali Pána Ježiša je aj niečo pozitívne. Pozitívna je tá činnosť, že Ho hľadali. Toto musíme robiť aj my bratia a sestry. Musíme hľadať príležitosti, kde sa naša viera bude prehlbovať. Základ je položený samozrejme na našom osobnom vzťahu s Pánom Ježišom Kristom. Ale my potrebujeme duchovne rásť. Potrebujeme sa o svojej viere rozprávať s druhými ľuďmi. Potrebujeme sa s nimi modliť a rozprávať o tom, čo prežívame s Bohom. Potrebujeme, aby sme sa s ďalšími modlili za svoje veci života. Pomáhali si a tak niesli bremená života, lebo iba tak naplníme zákon Kristov. Ak mám v srdci živú a horúcu veru, teším sa do chrámu. Teším sa na stretnutie s Božím Synom. Ak mám živú vieru, teším sa aj na ďalšie skupinky, v ktorých sa môžem povzbudzovať a rásť. Ak mám živú vieru, nemám problém prejavovať ju aj pred ostatnými ľuďmi a nehanbiť sa za ňu. Ak mám živú vieru, potom mi nestačí vedieť o Bohu to, čo som spoznal doteraz. Túžim Ho poznávať viac.

Túžim ísť vo viere ďalej. Túžim poznávať Jeho Božiu vôľu, Jeho plány – zámery s mojím životom. A túžim ju svojím životom naplniť. Ako povedal kedysi Pán Ježiš učeníkom: „Spustite siete na hlbinu.“ Aj my musíme ísť stále hlbšie vo svojom duchovnom živote, nemôžeme ostať na plytčine.

Niekedy Pán Boh musí dopustiť aj ťažké veci, aby nám ukázal: „Tadiaľto dieťa moje, tadiaľto tvoja cesta nevedie. Ja mám pre teba úplne iný plán. Chcem ti dať iné veci, ako ich máš na mysli ty. Nechaj sa mnou viesť a ja ťa nasmerujem tam, kam ťa chcem mať a kde chcem tvojím prostredníctvom konať. Toto je skrátka živá viera, nie nejaká mŕtva tradícia, nie iba bezduché vykonávanie náboženských skutkov. Hľadajme Pána Ježiša celým svojím srdcom a sýťme si Jeho blízkosťou svoje ľudské duše. On sám povedal, že je ten pravý chlieb, ktorý zostupuje z neba a kto bude z neho jesť, nikdy nebude lačniť.

Každý z nás potrebujeme svoje telo sýtiť pokrmom minimálne trikrát za deň. Keď dávame takýto pokrm na obživ svojho tela, či by sme si nemali sýtiť podobne aj svoju dušu? Nemali by sme ju sýtiť každého dňa, aspoň raz? Myslíme si, že to stačí raz do týždňa prísť do kostola? Skúsme sa najesť raz do týždňa, či nám to bude stačiť. My skrátka potrebujeme viac, ako sa to v tej piesni spieva: „Viac bázne daj Bože a viac svätosti. Viac smútku nad hriechom, viac slz radosti. Viac lásky, čo nežiada hneď odmenu. Viac viery v Ježiša a chuť k modleniu (ES 496).

Ako nakoniec zareagoval ten izraelský zástup na Ježišovo nasýtenie a Jeho nadväzujúce slová? Ježiš im hovorí: *Aj ste ma videli a neveríte (J 6, 36)*. Oni Ho videli svojím telesným zrakom a neverili Mu. To je doslovná tragédia. Mali pred sebou Pána sveta a vládcu života a neverili Mu, odmietali Ho. Ako pri jeho narodení v Betleheme, nemali pre Neho v celom meste jediné miesto, preto sa musel narodiť v obyčajnej maštaľke. Rovnako ani teraz nemali miesto pre Neho vo svojich srdciach. Stačili im ich povrchné náboženské skutky, náboženská tradícia, oni Božieho Syna nepotrebovali. Pretože ako píše evanjelista Ján: *A v tom je súd, že svetlo prišlo na svet, ale ľudia väčšmi milovali tmu ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé (J 3, 19)*.

Áno, Pán Ježiš je Božím röntgenom. Presvieti naše duše a srdcia. Ale nie preto, aby nám ublížil, ale preto, aby nás prečistil a pritiahol si nás k sebe ešte bližšie. Preto aj dnešného dňa pre nás znejú otázky: „Chcem živého Krista, ako chlieb svojho života? Túžim si Ním sýtiť hlad svojej duše každého dňa? Alebo mi stačí iba povrchné náboženstvo, mechanické vykonávanie rituálov, bez živej viery?

Boží Syn však túži po nás. Preto beží do tohto sveta. Beží až na Golgotu, na to najstrašnejšie a najhroznejšie miesto sveta a zomiera za naše hriechy, za našu povrchnosť, za našu samospravodlivosť. Za to, že si myslíme, ako to všetko dokážeme v živote sami bez Neho. A z toho kríža znie ten najsilnejší hlas Ježišovho srdca ku nám: „Milujem ťa. Za teba sa vydáva moje telo. Za teba sa vylieva moja krv. Toto som urobil ja pre teba a čo ty urobíš pre mňa?

Rozhodnutie je len na nás. Buď si vystačíme s určitými rituálmi života, ktoré budú bez obsahu. Alebo nás toto Jeho volanie privedie bližšie k Nemu. Aby sme svojím životom žili každého dňa na Božiu chválu. Aby sme sa o svoju vieru delili. V nedeľu v chráme a okrem toho deti na besiedke, konfirmandi na doraste, mládežníci na mládeži, dospelí na niektorej zo skupiniek. Pretože Božie srdce ti aj dnes hovorí: „Toto som urobil ja pre teba, čo urobíš ty pre mňa?“

AMEN